

к.е.н. Сотник І.М.
Сумський державний університет
ТРАНСФОРМАЦІЯ СТАНДАРТІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ
ПРОБЛЕМ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ

Для України питання ресурсозбереження останніми роками набувають значної актуальності. Причиною тому є висока порівняно з розвиненими країнами ресурсоемність її валового внутрішнього продукту, що суттєво знижує конкурентоспроможність вітчизняної продукції на світовому ринку. Не менш важливою проблемою для держави залишається забруднення довкілля. Таким чином, на сучасному етапі виникає необхідність перебудови суспільного мислення з урахуванням вимог підвищення ресурсоефективності, ресурсозбереження, екологізації виробництва і споживання. Таку перебудову неможливо реалізувати без зміни системи освіти, зокрема, у вищій школі. У зв'язку із цим доцільним є введення окремих тем і курсів з проблем ресурсозбереження до навчальних планів підготовки студентів різних освітньо-кваліфікаційних рівнів. Зокрема, при підготовці бакалаврів усіх спеціальностей рекомендується введення окремих тем, зв'язаних з ресурсозбереженням, до курсів екологічних та економічних дисциплін, а при підготовці спеціалістів і магістрів економічних, екологічних спеціальностей, енергоменеджерів – впровадження окремої дисципліни "Економіка ресурсозбереження".

Серед тем, які можуть бути рекомендовані для вбудовування в існуючі курси у рамках підготовки бакалаврів, слід виділити такі теми лекцій і, відповідно, практичних занять: 1) ресурсозбереження як фактор сталого розвитку. Передумови й еволюція ресурсозберігаючої діяльності; 2) макроекономічні механізми управління ресурсозбереженням; 3) сучасні проблеми ресурсокористування в Україні та її регіонах; 4) основи функціонування ринку ресурсозбереження тощо.

Метою дисципліни "Економіка ресурсозбереження", яку пропонується ввести до навчальних планів підготовки спеціалістів та магістрів, є вивчення еколого-економічних закономірностей ресурсозбереження, а також оволодіння основами ефективного управління розвитком ресурсозберігаючих процесів з урахуванням екологічних факторів. Основними завданнями дисципліни є вивчення студентами: 1) основних еколого-економічних закономірностей проходження ресурсозберігаючих процесів; 2) методів еколого-економічного обґрунтування управлінських рішень у сфері ресурсозбереження; 3) наукових основ підвищення ресурсоефективності процесів виробництва і споживання з урахуванням економічних, екологічних, соціальних та політичних факторів; 4) еколого-економічних механізмів управління і державного регулювання ресурсозберігаючих процесів, принципів і напрямків удосконалення управління ресурсозбереженням з урахуванням його негативних наслідків, а також цілей сталого розвитку; 5) перспективних напрямків сучасних ресурсозберігаючих трансформацій економічних систем різних рівнів господарювання в умовах переходу до інформаційної економіки. Методологічною й практичною базою вивчення дисципліни є сучасні теорії розвитку економічних систем, роботи провідних учених і фахівців-практиків у сфері економіки природокористування, енерго- і ресурсозбереження.

Введення окремих тем та курсів з проблем ресурсозбереження до навчальних планів та відповідне коригування стандартів вищої освіти, на нашу думку, буде сприяти формуванню нового світогляду майбутніх фахівців, спрямованого на зростання ресурсоефективності виробництва та сталий розвиток країни.